

Yrkesmässig tjänstgöring på mindre fartyg i inre fart

Nedan återfinns en övergripande och kortfattad information om de krav som ställs på den som tjänstgör som befäl på ett mindre yrkesmässigt fartyg i inre fart. En mer detaljerad och fullständig information framgår av Transportstyrelsens föreskrift, TSFS 2010:102 om bemanning.

Notera att:

Alla passagerarfartyg (fartyg som har tillstånd att ta mer än 12 passagerare) och alla fartyg med en dräktighet om 20 eller mer ska ha ett beslut om säkerhetsbesättning. Av dessa beslut framgår hur många besättningsmedlemmar som ska finnas ombord och vilka behörigheter dessa ska inneha. Därför berörs inte dessa fartyg av vad som sägs nedan.

Tjänstgöring på ett fartyg med en dräktighet understigande 20 i inre fart och som tar ombord maximalt 12 passagerare

Kravet för att framgöra ett fartyg i inre fart som har en längd om sex meter eller mer och en dräktighet understigande 20 (normalt 13-15 meters längd, se nedan) och tar ombord maximalt 12 passagerare är att lägst inneha **fartygsbefälsexamen klass VIII eller skepparexamen.**

På fartyg, godkända att ha ett obemannat maskinrum, med en maskinstyrka mellan 75- 405 kW ska den som är ansvarig för maskinens skötsel ha relevant erfarenhet av maskineriet. På fartyg med en maskinstyrka över 405 kW men mindre än 750 kW skall minst en av besättningen ha avlagt lägst maskinbefälsexamen klass VIII eller maskinistexamen för aktuell maskintyp samt ha relevant erfarenhet av maskineriet.

I slutet på denna skrivelse återfinns de bilagor i TSFS 2010:102 som avgör bemanningskraven ombord.

Tjänstgöring ombord i snabba fartyg

På snabba fartyg skall befälhavaren inneha intyg om fullbordad godkänd utbildning för handhavande av snabba fartyg.

Om fartyget kan framföras i 45 knop eller mer skall besättningen utgöras av minst befälhavare och styrman. Båda skall delta i framförandet av fartyget samt inneha sådant intyg som avses i första stycket.

Med ett snabbt fartyg avses ett fartyg som kan framföras i 35 knop eller mer.

Läkarintyg

Den som tjänstgör på ett fartyg som nyttjas yrkesmässigt och har en längd av 6 meter eller mer ska inneha ett läkarintyg för sjöfolk som visar att gällande syn och hörselkrav är uppfyllda.

Dräktighet

Båtar/skepp mäts enligt ett volymmått som benämns fartygets ”dräktighet”. Generellt kan man säga att en dräktighet på 20 motsvaras av båtar som har en längd om ca: 13-15 meter. Observera att detta enbart är en tumregel och att det i alla tveksamma fall måste till en mätning av fartyget för att avgöra dräktigheten.

Båtar med en längd understigande 6 meter

På båtar som är kortare än sex meter ställs inga formella krav på behörighet när dessa nyttjas yrkesmässigt.

Det är viktigt att inte glömma bort, även om inget formellt krav på behörighet finns, att den som framför en båt, oavsett storlek, alltid är skyldig att tillse att båten är sjövärdig och att den framförs på ett sätt som är förenligt med gott sjömanskap.

**Bilaga 1. Krav på utbildning och behörigheter
för fartygsbefäl på handelsfartyg**

Fartområde och befattning	Bruttodräktighet		
	< 20	20–70	71–499
<i>Inre fart</i>			
Befälhavare	Fartygsbefälsexamen klass VIII eller skepparexamen	VIII	VI
Överstyrman ¹	Fartygsbefälsexamen klass VIII eller skepparexamen	VIII	VII
<i>Närfart</i>			
Befälhavare	Utbildning som fartygsbefäl klass VII eller skeppare A-utbildning	VI	VI
Överstyrman ²	Utbildning som fartygsbefäl klass VII eller skeppare A-utbildning	VII	VII
<i>Europafart</i>			
Befälhavare	VI	III	III
Överstyrman	VII	V	V
Styrman ³	VII	V	V
<i>Oceanfart</i>			
Befälhavare	VI	K	K
Överstyrman	VII	II	II
Styrman ⁴	VII	V	V

¹ Överstyrman får undvaras på kort resa, dock inte på vissa snabba fartyg (se 2 kap. 11 §).

² Överstyrman får undvaras på kort resa om fartygets bruttodräktighet är högst 70, dock inte på vissa snabba fartyg (se 2 kap. 11 §).

³ 2:e styrman får undvaras under förutsättning att arbetstidsuttaget för kvarvarande fartygsbefäl, inom ramen för gällande vilotidslagstiftning, möjliggör att skeppstjänsten kan delas in i två vakter.

⁴ 2:e styrman får undvaras på fartyg med en bruttodräktighet om högst 70 under förutsättning att arbetstidsuttaget för kvarvarande fartygsbefäl, inom ramen för gällande vilotidslagstiftning, möjliggör att skeppstjänsten kan delas in i två vakter.

**Bilaga 3. Krav på behörigheter och utbildning
för maskinbefäl på handelsfartyg som uppfyller
bestämmelserna i 25–34 kap. SJÖFS 2008:81**

Fartområde och befattning	Maskinstyrka (kW)			
	75–749	750–1 500	1 501–3 000	> 3 000
<i>Inre fart</i>				
Teknisk chef	¹	VII	IV	IV
1:e fartygsingenjör ²	–	–	VIII	V
<i>Närfart</i>				
Teknisk chef	³	VI	III	I
1:e fartygsingenjör	–	VI	IV	II
Fartygsingenjör ²	–	–	VII	V
<i>Europafart</i>				
Teknisk chef	VI	III	III	I
1:e fartygsingenjör	–	IV	IV	II
Fartygsingenjör	–	–	–	V
<i>Oceanfart</i>				
Teknisk chef	IV	I	I	I
1:e fartygsingenjör	VI ⁴	IV	IV	II
Fartygsingenjör	–	–	–	V

¹ På fartyg med en maskinstyrka om högst 405 kW ska den som är ansvarig för maskinens skötsel ha relevant erfarenhet av maskineriet. På fartyg med en maskinstyrka över 405 men under 750 kW ska minst en av besättningen ha avlagt lägst maskinbefälsexamen klass VIII eller maskinistexamen för aktuell maskintyp samt ha relevant erfarenhet av maskineriet.

² Får undvaras på kort resa.

³ På fartyg med en maskinstyrka om högst 405 kW ska minst en av besättningen ha avlagt lägst maskinbefälsexamen klass VIII eller maskinistexamen för aktuell maskintyp samt ha relevant erfarenhet av maskineriet. På fartyg med en maskinstyrka över 405 kW men under 750 kW ska minst två av besättningen ha avlagt sådana examina och ha sådan erfarenhet.

⁴ Får undvaras på fartyg med en maskinstyrka om högst 405 kW.